



Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora)

z 18. novembra 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 93/13/EHS – Nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách – Zmluva o hypotekárnom úvere indexovanom v cudzej mene – Zmluvná podmienka týkajúca sa nákupného a predajného kurzu cudzej meny – Požiadavka zrozumiteľnosti a transparentnosti – Právomoc vnútroštátneho súdu“

Vo veci C-212/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie II Wydział Cywilny (Okresný súd Varšava-Wola, II. občianskoprávne oddelenie, Poľsko) z 22. januára 2020 a doručený Súdnemu dvoru 12. mája 2020, ktorý súvisí s konaním:

M. P.,

B. P.

proti

„A.“ **prowadzący działalność za pośrednictwem „A.“ S.A.,**

za účasti:

Rzecznik Praw Obywatelskich,

SÚDNY DVOR (siedma komora),

v zložení: predsedníčka šiestej komory I. Ziemele (spravodajkyňa), vykonávajúca funkciu predsedu siedmej komory, sudcovia P. G. Xuereb a A. Kumin,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– M. P. a B. P., v zastúpení: J. Mikołajek, radca právny, a M. Szymański, advokat,

* Jazyk konania: poľština.

- „A.“ prowadzący działalność za pośrednictwem „A.“ S.A., v zastúpení: M. Bakuła, radca prawny,
- Rzecznik Praw Obywatelskich, v zastúpení: M. Taborowski,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, M. Queiroz Ribeiro, A. Rodrigues a P. Barros da Costa, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: S. L. Kalèda a N. Ruiz García, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 1, článku 4 ods. 1 a článku 5 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi na jednej strane M. P. a B. P. a na druhej strane bankou „A.“ prowadzący działalność za pośrednictwem „A.“ S.A. („A“ vykonávajúca činnosť prostredníctvom spoločnosti „A.“ S.A.) (ďalej len „A“), ktorého predmetom boli podmienky splácania zo zmluvy o hypotekárnom úvere indexovanom v cudzej mene, ktorá údajne obsahovala nekalé zmluvné podmienky.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Ôsme a dvadsiate odôvodnenie smernice 93/13 znejú takto:

„keďže dva programy spoločenstva na ochranu spotrebiteľa a informačnú politiku zdôrazňujú význam ochrany spotrebiteľov v záležitostiach nekalých podmienok zmlúv; keďže táto ochrana by mala byť zabezpečená zákonmi a inými právnymi predpismi, ktoré sú zosúladené buď na úrovni spoločenstva alebo sú prijaté priamo na tejto úrovni;

...

keďže zmluvy by mali byť vypracované zrozumiteľne, mal by mať spotrebiteľ skutočne príležitosť preskúmať všetky podmienky a ak má pochybnosti mal by platiť výklad najpriaznivejší pre spotrebiteľa;“

4 Článok 3 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.“

5 Podľa článku 4 uvedenej smernice:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.“

2. Hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje ani k definícii hlavného predmetu zmluvy ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné.“

6 Článok 5 smernice 93/13 stanovuje:

„V prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2“

7 Podľa článku 6 ods. 1 tejto smernice:

„Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“

8 Článok 7 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

Poľské právo

9 Článok 65 Kodeks cywilny (Občiansky zákonník) znie takto:

„§ 1. Prejav vôle je potrebné vykladať v súlade so zásadami spoločenského spolunažívania a zvyklosťami s prihliadnutím na okolnosti, za akých bola táto vôľa vyjadrená.“

§ 2. V zmluvách treba skúmať skôr to, aký bol spoločný zámer zmluvných strán a cieľ zmluvy, a neopierať sa o ich doslovné znenie.“

10 Článok 385¹ Občianskeho zákonníka stanovuje:

„§ 1. Podmienky spotrebiteľskej zmluvy, ktoré neboli dohodnuté individuálne, nie sú pre spotrebiteľa záväzné, ak jeho práva a povinnosti upravujú takým spôsobom, ktorý je v rozpore

s dobrými mravmi a ktorý hrubo poškodzuje jeho záujmy (nedovolené zmluvné podmienky). Uvedené neplatí pre zmluvné podmienky, ktoré vymedzujú hlavné plnenia strán, vrátane ceny alebo odmeny, ak boli jednoznačne formulované.

§ 2. Ak nejaká zmluvná podmienka nie je podľa § 1 pre spotrebiteľa záväzná, ostatné časti zmluvy zostávajú pre strany záväzné.

§ 3. Za zmluvné podmienky, ktoré neboli dohodnuté individuálne, sa považujú tie podmienky, ktorých obsah spotrebiteľ nemohol reálne ovplyvniť. To platí najmä pre zmluvné podmienky, ktoré boli prevzaté zo vzorovej zmluvy, ktorú spotrebiteľovi navrhla druhá zmluvná strana.

§ 4. Dôkazné bremeno toho, že zmluvná podmienka bola dohodnutá individuálne, nesie tá zmluvná strana, ktorá sa na to odvoláva.“

- 11 Článok 69 ods. 2 ustawa – Prawo bankowe (zákon o bankách) z 29. augusta 1997 (Dz. U. č. 140 z roku 1997, položka 939) v znení účinnom v čase, kedy nastali skutkové okolnosti vo veci samej, uvádzal zoznam údajov, ktoré majú byť uvedené v zmluve o úvere, akými sú výška úveru a mena (bod 2), pravidlá a lehoty splácania úveru (bod 4), výška úročenia úveru a podmienky jeho zmeny (bod 5) alebo tiež podmienky zmeny a zrušenia zmluvy (bod 10).
- 12 Ustawa o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (zákon, ktorým sa mení zákon o bankách a niektoré ďalšie zákony) z 29. júla 2011 (Dz. U. č. 165 z roku 2011, položka 984), ktorý nadobudol účinnosť po uzavretí predmetnej zmluvy o úvere, doplnil do odseku 2 článku 69 zákona o bankách bod 4a a do tohto článku doplnil tiež odsek 3.
- 13 Podľa článku 69 ods. 2 bodu 4a zákona o bankách v znení neskorších zmien zmluva o úvere musí stanovovať najmä „v prípade zmluvy o úvere denominovanom alebo indexovanom v inej než poľskej mene, podrobné pravidlá určovania spôsobov a lehôt na výpočet výmenného kurzu, na základe ktorého sa vypočíta najmä výška úveru, jeho tranže a mesačné splátky istiny a úrokov, ako aj pravidlá prepočtu na menu, v ktorej je úver poskytnutý alebo splácaný“.
- 14 Článok 69 ods. 3 tohto zákona v znení neskorších zmien stanovuje:
„V prípade zmluvy o úvere denominovanom alebo indexovanom v inej než poľskej mene môže dlžník splatiť istinu a úroky a úplne alebo čiastočne predčasne splatiť úver priamo v tejto mene. V takom prípade zmluva o úvere tiež stanovuje spôsoby otvorenia a vedenia účtu určeného na zhromaždenie finančných prostriedkov určených na splatenie úveru a pravidlá splatenia prostredníctvom tohto účtu.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 15 Dňa 16. mája 2008 uzavreli M. P. a B. P. s A, bankovou inštitúciou so sídlom v Poľsku, zmluvu o hypotekárnom úvere na sumu 460 000 poľských zlotých (PLN) (približne 100 000 eur), splatnú v 480 mesačných splátkach. Úver bol indexovaný v cudzej mene, a to vo švajčiarskych frankoch (CHF), a úroková sadzba zodpovedala referenčnej sadzbe LIBOR 3M (CHF), zvýšenej o fixnú maržu vo výške 1,20 percentuálneho bodu.
- 16 V rámci svojej žiadosti o úver dlžníci podpísali vyhlásenie, že sú si plne vedomí kurzového rizika, vzdali sa možnosti dojednania úveru v poľských zlotých a rozhodli sa pre úver indexovaný v cudzej mene. V tomto vyhlásení sa navyše uvádzalo, že dlžníci boli informovaní o tom, že splátky úveru sú

vyjadrené v tejto cudzej mene a že majú byť splatené v poľských zlotých podľa pravidiel opísaných vo všeobecných zmluvných podmienkach, s ktorými boli oboznámení (ďalej len „všeobecné zmluvné podmienky“).

- 17 Z článku 2 bodov 2 a 12 všeobecných zmluvných podmienok vyplýva, že úver indexovaný v cudzej mene je úverom s úrokovou sadzbou opierajúcou sa o referenčnú sadzbu inej meny než poľského zlotého, ktorého poskytnutie a splácanie sa uskutočňuje v poľských zlotých na základe kurzu cudzej meny uvádzaného v platnom kurzovom lístku banky.
- 18 Podľa článku 7 bodu 4 všeobecných zmluvných podmienok bol úver poskytnutý v poľských zlotých podľa kurzu, ktorý nemohol byť nižší ako nákupný kurz podľa kurzového lístka platného v čase poskytnutia týchto prostriedkov. Zostatok nesplateného úveru je vyjadrený v cudzej mene a prepočítava sa výmenným kurzom, ktorý bol použitý pri poskytnutí úveru.
- 19 Podľa článku 9 bodu 2 všeobecných zmluvných podmienok sú splátky úveru vyjadrené v cudzej mene a v deň ich splatnosti sa odpíšu z bankového účtu dlžníka podľa kurzu predaja švajčiarskeho franku uvedeného v platnom kurzovom lístku banky na konci pracovného dňa, ktorý predchádza dňu splatnosti predmetných splátok.
- 20 Dňa 10. januára 2013 uzavreli M. P. a B. P. s A dodatok k predmetnej zmluve, ktorý stanovoval, že dlžníci budú splácať úver vo švajčiarskych frankoch bez nutnosti využiť zmenárenskú službu banky.
- 21 Výkyvy výmenného kurzu poľského zlotého vo vzťahu k švajčiarskemu franku viedli k tomu, že rozdiel medzi sumou splatenou žalobcami vo veci samej za obdobie od 16. mája 2008 do 10. októbra 2014, a sumou, ktorá by bola splatená, ak by bol úver denominovaný v poľských zlotých s príslušnou úrokovou sadzbou, predstavoval sumu 30 601,01 poľských zlotých (PLN) (približne 6 732 eur).
- 22 Keďže sa M. P. et B. P. domnievali, že zmluvná podmienka indexácie úveru v cudzej mene je nekalá z dôvodu, že nešpecifikuje spôsoby určenia výmenného kurzu cudzej meny bankou, podali žalobu, ktorou sa domáhali, aby bola A zaviazaná zaplatiť im sumu 50 000 poľských zlotých (PLN) (približne 10 850 eur).
- 23 Vnútroštátny súd spresňuje, že účastníci konania vo veci samej vykladajú znenie zmluvnej podmienky indexácie v zmluve o hypotekárnom úvere odlišne. Zatiaľ čo totiž podľa banky táto podmienka upravuje určenie kurzu meny úveru v závislosti od trhového kurzu, ktorý je denne uvádzaný na kurzovom lístku banky, dlžníci vykladajú túto podmienku tak, že stanovuje, že výmenný kurz cudzej meny je určený na základe objektívneho výmenného kurzu, akým je výmenný kurz stanovený Poľskou národnou bankou (Narodowy Bank Polski).
- 24 Vnútroštátny súd sa domnieva, že zmluvná podmienka indexácie, o ktorú ide vo veci samej, vykazuje z dôvodu všeobecnej povahy jej znenia určitú nejednoznačnosť, a preto treba konštatovať, že A si nesplnila svoju informačnú povinnosť a povinnosť transparentnosti, ako sú stanovené v článku 5 smernice 93/13.

- 25 Pýta sa však, či vzhľadom na dĺžku platnosti zmluvy o úvere, a to 40 rokov, a vzhľadom na samotný mechanizmus indexácie v cudzej mene, ktorej výmenný kurz sa neustále mení, sa má článok 5 smernice 93/13 napriek všetkému vykladať v tom zmysle, že banka je povinná formulovať zmluvnú podmienku indexácie spôsobom, ktorý umožňuje dlžníkovi nezávisle určiť tento kurz v danom okamihu. Prakticky by totiž nebolo možné dosiahnuť takúto úroveň presnosti.
- 26 V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že článok 65 Občianskeho zákonníka mu umožňuje hľadať spoločný úmysel zmluvných strán. V prejednávanej veci sa domnieva, že trhová hodnota cudzej meny indexácie by mohla byť kritériom na určenie kurzu tejto meny podľa predmetnej zmluvy. Dodáva, že takéto riešenie by zaručilo rovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán.
- 27 Uvedený súd navyše pripomína, že v súlade s rozsudkami zo 14. marca 2013, Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164), a z 26. januára 2017, Banco Primus (C-421/14, EU:C:2017:60), treba overiť, či dotknutá zmluvná podmienka upravuje také rozdelenie práv a povinností, ktoré by zmluvné strany v rámci ich rokovaní vedených v dobrej viere neakceptovali.
- 28 Vzhľadom na okolnosti, za akých bola zmluva o úvere, o ktorú ide vo veci samej, uzavretá a realizovaná, uvedený súd na jednej strane nevyklučuje, že dlžníci by túto zmluvu uzavreli aj vtedy, ak by pochopili jej znenie rovnakým spôsobom ako banka.
- 29 Na druhej strane podľa uvedeného súdu A uplatňovala počas celého obdobia plnenia zmluvy v súlade s tým, ako túto zmluvu chápala, trhové kurzy cudzích mien, a preto sa nemožno domnievať, že nekonala v dobrej viere. Nanajvýš jej možno vytýkať určitú ľahostajnosť, ale nie zámer formulovať zmluvnú podmienku tak, aby poškodila spotrebiteľa uplatňovaním výmenných kurzov, ktoré by boli svojvoľné a odtrhnuté od trhových kurzov.
- 30 Za týchto okolností Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie II Wydział Cywilny (Okresný súd Varšava-Wola, II. občianskoprávny senát, Poľsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Musí sa s ohľadom na článok 3 ods. 1, článok 4 ods. 1 a článok 5 smernice [93/13] a s ohľadom na odôvodnenia tejto smernice stanovujúce povinnosť zrozumiteľného vypracovania zmlúv a nevyhnutnosť uskutočnenia výkladu priaznivejšieho pre spotrebiteľa v prípade pochybností, formulovať zmluvná podmienka upravujúca nákupný a predajný kurz cudzej meny v zmluve o úvere indexovanom v cudzej mene jednoznačne, t. j. tak, aby dlžník/spotrebiteľ mohol tento kurz sám kedykoľvek určiť, alebo je možné, aby s ohľadom na typ zmluvy spomenutý v článku 4 ods. 1 uvedenej smernice, a teda na dlhodobý charakter zmluvy (v trvaní niekoľko desiatok rokov) a na skutočnosť, že hodnota cudzej meny podlieha neustálym zmenám (ktoré môžu nastať kedykoľvek), boli zmluvné podmienky formulované všeobecnejšie, a to tak, aby odkazovali najmä na trhovou hodnotu cudzej meny, čo by znemožňovalo vyvolanie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach strán ku škode spotrebiteľa v zmysle článku 3 ods. 1 uvedenej smernice?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú [otázku], možno s ohľadom na článok 5 smernice [93/13] a s ohľadom na odôvodnenia tejto smernice vykladať zmluvnú podmienku týkajúcu sa určovania nákupného a predajného kurzu cudzej meny veriteľom (bankou) takým spôsobom, aby boli pochybnosti obsiahnuté v zmluve odstránené v prospech spotrebiteľa a aby bolo uznané, že zmluva stanovuje nákupný a predajný kurz cudzej meny nie svojvoľne, ale na základe zákonov voľného trhu, najmä v situácii, kedy obidve strany rovnako porozumeli

zmluvným podmienkam stanovujúcim nákupný a predajný kurz cudzej meny, alebo kedy sa dlžník/spotrebiteľ o predmetnú zmluvnú podmienku v čase uzavretia zmluvy a jej plnenia nezaujímal, keďže sa neoboznámil s obsahom zmluvy vo chvíli jej uzavretia ani počas celej doby jej trvania?“

O prejudiciálnych otázkach

- 31 Na úvod treba uviesť, že svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd na jednej strane pýta, či na splnenie požiadavky transparentnosti stanovenej v článku 4 ods. 1 a článku 5 smernice 93/13 musí byť zmluvná podmienka indexácie v cudzej mene, akou je podmienka obsiahnutá v predmetnej zmluve o hypotekárnom úvere, vyznačujúcej sa mimoriadne dlhou dobou trvania, formulovaná jasne a zrozumiteľne tak, aby samotnému spotrebiteľovi umožňovala určiť kedykoľvek výmenný kurz tejto meny tak, ako ho uplatňuje banka. V rámci tejto otázky sa vnútroštátny súd na druhej strane pýta, či odkaz na trhovú hodnotu cudzej meny postačuje na to, aby bola zaručená požiadavka transparentnosti zakotvená v týchto ustanoveniach.
- 32 Ďalej sa vnútroštátny súd svojou druhou otázkou pýta, či je oprávnený vykladať zmluvnú podmienku indexácie, akou je podmienka vo veci samej, tak, že odkazuje na trhovú hodnotu cudzej meny, najmä ak by takýto výklad mohol odrážať spoločnú vôľu zmluvných strán a vyhnúť sa tak neplatnosti tejto zmluvnej podmienky.
- 33 Následne v rámci druhej časti prvej prejudiciálnej otázky vnútroštátny súd uvádza odkaz na všeobecný pojem trhovú hodnotu ako prostriedok zabezpečujúci, že zmluvná podmienka indexácie, o akú ide vo veci samej, bude formulovaná jasne a zrozumiteľne. Napokon z druhej prejudiciálnej otázky predovšetkým vyplýva, že tento odkaz sa opiera o výklad tejto zmluvnej podmienky vnútroštátnym súdom, ktorý si želá zistiť, či je vzhľadom na osobitné okolnosti sporu vo veci samej, najmä vzhľadom na dĺžku trvania zmluvy o úvere, ako aj neprejavenie osobitného záujmu dlžníkmi pri jej plnení, oprávnený preformulovať zmluvnú podmienku, o ktorú ide vo veci samej, všeobecnejšie ako dojednanie odkazujúce na trhovú hodnotu cudzej meny.
- 34 Za týchto okolností je potrebné najprv odpovedať na prvú podotázku prvej otázky a následne preskúmať druhú podotázku tejto prvej otázky spoločne s druhou otázkou.

O prvej podotázke prvej otázky

- 35 Prvou podotázkou prvej otázky sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 4 ods. 1 a článok 5 smernice 93/13 vykladať v tom zmysle, že na to, aby sa zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve o úvere uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá stanovuje nákupný a predajný kurz cudzej meny, v ktorej je úver indexovaný, považovala za podmienku formulovanú jasne a zrozumiteľne v zmysle týchto ustanovení, musí byť formulovaná spôsobom, ktorý spotrebiteľovi samotnému umožní kedykoľvek počas plnenia zmluvy určiť kurz cudzej meny použitý na stanovenie výšky splátok tohto úveru.
- 36 Na úvod treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry v rámci postupu spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom, zakotveného v článku 267 ZFEÚ, prislúcha Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu odpoveď potrebnú na rozhodnutie vo veci, ktorú prejednáva. Z tohto hľadiska Súdnemu dvoru prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené (rozsudok zo 16. júla 2020, Caixabank a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 a C-259/19, EU:C:2020:578, bod 46, ako aj citovaná judikatúra).

- 37 Hoci je pravda, že v prejednávanej veci vnútroštátny súd v prvej podotázke prvej otázky odkazuje na požiadavku jasného a zrozumiteľného formulovania zmluvných podmienok, ktorá je stanovená tak v článku 4, ako aj článku 5 smernice 93/13, spor vo veci samej sa netýka ani definície hlavného predmetu zmluvy, ani primeranosti medzi cenou a úhradou na jednej strane a tovarom alebo službami dodávanými ako protihodnota na druhej strane, v zmysle článku 4 ods. 2 tejto smernice, čím treba prvú podotázku prvej prejudiciálnej otázky chápať tak, že sa týka výlučne výkladu požiadavky transparentnosti, ktorá je predmetom článku 5 uvedenej smernice.
- 38 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že z judikatúry Súdneho dvora v každom prípade vyplýva jednak, že požiadavka jasného a zrozumiteľného formulovania uvedená v článku 5 smernice 93/13 sa uplatňuje aj vtedy, keď podmienka patrí do pôsobnosti článku 4 ods. 2 tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. marca 2020, Gómez del Moral Guasch, C-125/18, EU:C:2020:138, bod 46), a jednak, že požiadavka uvedená v tomto ustanovení má rovnaký obsah ako požiadavka uvedená v článku 5 tejto smernice (rozsudok z 30. apríla 2014, Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, bod 69).
- 39 Okrem toho treba pripomenúť, že v súlade so znením článku 5 smernice 93/13, ak sú podmienky zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom v písomnej forme, „musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne“ a musia tak spĺňať požiadavku transparentnosti.
- 40 Navyše podľa dvadsiateho odôvodnenia tejto smernice spotrebiteľ musí mať skutočne príležitosť oboznámiť sa so všetkými zmluvnými podmienkami.
- 41 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok nemôže byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska. Vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený uvedenou smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného formulovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti, stanovená uvedenou smernicou, sa musí chápať široko (rozsudok z 10. júna 2021, BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 až C-782/19, EU:C:2021:470, bod 63 a citovaná judikatúra).
- 42 V dôsledku toho treba uvedenú požiadavku transparentnosti zmluvných podmienok chápať tak, že vyžaduje nielen to, aby dotknutá zmluvná podmienka bola pre spotrebiteľa zrozumiteľná z formálneho a gramatického hľadiska, ale aj to, aby priemerný spotrebiteľ, ktorý je riadne informovaný a primerane pozorný a obozretný, bol schopný pochopiť konkrétne fungovanie tejto podmienky a posúdiť tak na základe presných a zrozumiteľných kritérií potenciálne významné ekonomické dôsledky takejto podmienky pre jeho finančné záväzky (rozsudok z 10. júna 2021, BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 až C-782/19, EU:C:2021:470, bod 64 a citovaná judikatúra).
- 43 Konkrétne požiadavka jasného a zrozumiteľného formulovania predpokladá, že v prípade zmlúv o úvere musia finančné inštitúcie poskytnúť dlžníkom informácie dostatočné na to, aby títo dlžníci mohli prijať obozretné rozhodnutia pri úplnej znalosti veci. V tejto súvislosti táto požiadavka predpokladá, že zmluvná podmienka, podľa ktorej sa má úver splácať v rovnakej cudzej mene ako v mene, v akej bol dohodnutý, bude pochopená spotrebiteľom jednak na úrovni formálnej a gramatickej, ale zároveň aj pokiaľ ide o jej konkrétny dosah v tom zmysle, aby priemerný spotrebiteľ, ktorý je riadne informovaný a primerane pozorný a obozretný, sa mohol nielen dozvedieť o možnosti revalvácie alebo devalvácie cudzej meny, v ktorej je úver indexovaný,

ale aby mohol aj posúdiť potenciálne významné ekonomické dôsledky tejto zmluvnej podmienky pre jeho finančné záväzky (uznesenie z 22. februára 2018, Lupean, C-119/17, neuverejnené, EU:C:2018:103, bod 24 a citovaná judikatúra).

- 44 Takýto výklad je podporený aj cieľom smernice 93/13, ktorým je najmä, ako vyplýva z jej ôsmeho odôvodnenia, ochrana spotrebiteľov. V tejto súvislosti už Súdny dvor rozhodol, že informácie o zmluvných podmienkach a dôsledkoch uvedeného uzavretia zmluvy poskytnuté pred uzavretím zmluvy majú pre spotrebiteľa zásadný význam. Najmä na základe týchto informácií sa tento spotrebiteľ rozhodne, či chce byť viazaný zmluvne podmienkami, ktoré predajca alebo dodávateľ vopred vypracoval (rozsudok z 10. júna 2021, BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 až C-782/19, EU:C:2021:470, bod 62 a citovaná judikatúra).
- 45 Zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, v prejednávanej veci vyplýva, že v čase uzavretia zmluvy dotknutej vo veci samej dlžníci chápali zmluvnú podmienku týkajúcu sa indexácie zmluvy v tom zmysle, že táto upravovala určenie nákupných a predajných kurzov cudzej meny indexácie s cieľom výpočtu mesačných splátok na základe objektívne určeného výmenného kurzu, akým je kurz stanovovaný Poľskou národnou bankou (Narodowy Bank Polski).
- 46 Naproti tomu A uvádza, že podľa článku 9 bodu 2 všeobecných zmluvných podmienok boli nákupné a predajné kurzy cudzej meny uvedené na platnom kurzovom lístku banky, a dodáva, že ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy jej platné zákony a iné predpisy neukladali povinnosť stanoviť všetky podrobnosti výpočtu používaného výmenného kurzu. A spresnila, že v praxi bol výmenný kurz kombinovaným výsledkom jednak priemerných kurzov cudzích mien zverejnených Poľskou národnou bankou a jednak celkovej situácie na devízovom trhu, devízovej pozície banky a prognóz vývoja kurzov.
- 47 V tomto kontexte z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že ani zmluvná podmienka indexácie dotknutá vo veci samej, ani všeobecné zmluvné podmienky nespresňujú všetky faktory, ktoré banka zohľadnila pri stanovení výmenného kurzu použitého pri výpočte splátok predmetného hypotekárneho úveru.
- 48 Preto a s výhradou overení zo strany vnútroštátneho súdu sa zmluvná podmienka indexácie dotknutá vo veci samej zdá byť postihnutá ani nie tak nejednoznačným znením, ale skôr neuvedením spôsobu určenia výmenného kurzu uplatňovaného zo strany A na výpočet splátok.
- 49 Súdny dvor však už rozhodol, že pokiaľ ide o zmluvnú podmienku, ktorá podnikateľovi umožňuje vypočítať úroveň mesačných splátok dlžných spotrebiteľom v závislosti od predajného kurzu cudzej meny uplatňovaného týmto podnikateľom, má na účely splnenia požiadavky transparentnosti zásadný význam odpoveď na otázku, či úverová zmluva transparentným spôsobom uvádza dôvod a podrobnosti mechanizmu prevodu cudzej meny, ako aj vzťah medzi týmto mechanizmom a mechanizmom upraveným ostatnými podmienkami zmluvy, aby spotrebiteľ mohol na základe jasných a zrozumiteľných kritérií predpokladať prípadné hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. apríla 2014, Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, bod 73).
- 50 V dôsledku toho vnútroštátnemu súdu prináleží, aby s prihliadnutím na všetky relevantné skutočnosti, medzi ktoré patria propagačné materiály a informácie poskytnuté veriteľom pri dojednávaní zmluvy o úvere, o ktorú ide vo veci samej, posúdil, či priemerný spotrebiteľ, ktorý je riadne informovaný a primerane pozorný a obozretný, môže nielen poznať výkyvy výmenného kurzu všeobecne pozorované na devízovom trhu, ale aj posúdiť potenciálne významné

ekonomické dôsledky, ktoré by pre neho mohli vyplývať z použitia predajného výmenného kurzu pri výpočte splátok, ktoré bude nakoniec platiť, a teda pri výpočte celkových nákladov na úver (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júna 2021, BNP Paribas Personal Finance, C-776/19 až C-782/19, EU:C:2021:470, body 66 a 67, ako aj citovanú judikatúru).

- 51 Je pravda, ako zdôrazňuje vnútroštátny súd, že v prípade zmluvy o úvere indexovanom v cudzej mene s dobou platnosti 40 rokov veriteľ nebude schopný predvídať vývoj ekonomického zaťaženia, ktoré je spojené s mechanizmom indexácie stanoveným uvedenou zmluvou.
- 52 V tejto súvislosti treba povedať, že dodržanie požiadavky transparentnosti uvedenej v článku 5 smernice 93/13 predajcom alebo dodávateľom sa musí posudzovať s ohľadom na informácie, ktoré mal tento predajca alebo dodávateľ k dispozícii v čase uzavretia zmluvy so spotrebiteľom (uznesenie z 3. marca 2021, Ibercaja Banco, C-13/19, neuvverejnené, EU:C:2021:158, bod 57 a citovaná judikatúra).
- 53 Okolnosť, že výmenné kurzy sa v dlhodobom horizonte vyvíjajú, však nemôže odôvodniť, že v zmluvných podmienkach, ako aj v rámci informácií poskytovaných predajcami alebo dodávateľmi pri dojednávaní zmluvy, nie sú uvedené kritériá, ktoré banka používa pri stanovení výmenného kurzu uplatniteľného na výpočet splátok a ktoré by spotrebiteľovi umožnili kedykoľvek určiť tento výmenný kurz.
- 54 Táto úvaha je podporená skutočnosťou, že systém ochrany zavedený smernicou 93/13 je založený na myšlienke, že vzhľadom na to, že spotrebiteľ sa nachádza v znevýhodnenom postavení vo vzťahu k predajcovi alebo dodávateľovi, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, musí byť požiadavka jasného a zrozumiteľného formulovania zmluvných podmienok, a teda požiadavka transparentnosti, stanovená touto smernicou, vykladaná tak, že dlžníkovi musí umožniť pochopiť to, k čomu sa zaväzuje, a najmä teda pochopiť pravidlá výpočtu mesačných splátok dojednaného úveru.
- 55 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 5 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že obsah podmienky zmluvy o úvere uzavretej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá upravuje nákupný a predajný kurz cudzej meny, v ktorej je úver indexovaný, musí umožniť riadne informovanému a primerane pozornému a obozretnému spotrebiteľovi pochopiť na základe jasných a zrozumiteľných kritérií spôsob, akým sa určuje výmenný kurz cudzej meny používaný pri výpočte výšky splátok úveru tak, aby tento spotrebiteľ mohol kedykoľvek sám určiť výmenný kurz uplatňovaný predajcom alebo dodávateľom.

O druhej podotázke prvej otázky a o druhej otázke

- 56 Týmito otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú články 5 a 6 smernice 93/13 vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby vnútroštátny súd, ktorý v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice konštatoval nekalú povahu zmluvnej podmienky týkajúcej sa indexácie zmluvy o úvere v cudzej menej uzavretej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, vykladal túto podmienku tak, že s cieľom napraviť jej nekalú povahu zavedie všeobecný pojem „trhová hodnota“ cudzej meny indexácie, aj keby bol takýto výklad v súlade so spoločnou vôľou zmluvných strán.
- 57 Po prvé je potrebné pripomenúť, že ak by vnútroštátny súd vzhľadom na všetky okolnosti sporu vo veci samej konštatoval nekalú povahu zmluvnej podmienky indexácie, o ktorú ide vo veci samej, musel by ju v súlade s článkom 6 ods. 1 smernice 93/13 neuplatňovať.

- 58 Z ustálenej judikatúry v tejto súvislosti na jednej strane vyplýva, že dodržanie požiadavky jasnosti a zrozumiteľnosti zmluvnej podmienky, ktorú stanovuje článok 5 smernice 93/13, predstavuje jednu zo skutočností, ktorú treba zohľadniť v rámci posúdenia nekalej povahy tejto podmienky, ktoré má vykonať vnútroštátny súd na základe článku 3 ods. 1 tejto smernice. V rámci tohto posúdenia uvedenému súdu prináleží, aby vzhľadom na všetky okolnosti danej veci zhodnotil v prvom rade možné nedodržanie požiadavky dobrej viery a v druhom rade existenciu prípadnej značnej nerovnováhy ku škode spotrebiteľa v zmysle tohto posledného uvedeného ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. októbra 2019, Kiss a CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, bod 49).
- 59 Na druhej strane bolo rozhodnuté, že podmienka zmluvy o úvere indexovaného v cudzej mene, ktorá stanovuje, že splátky sa majú uskutočniť v tejto mene, v prípade devalvácie národnej meny vo vzťahu k uvedenej mene ponecháva riziko kurzových zmien na spotrebiteľovi (pozri v tomto zmysle uznesenie z 22. februára 2018, Lupean, C-119/17, neuvverejnené, EU:C:2018:103, bod 28).
- 60 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že článok 69 ods. 2 zákona o bankách bol zmenený po uzavretí predmetnej zmluvy o hypotekárnom úvere tak, že od tohto momentu musí zmluva o úvere indexovanom v cudzej mene povinne obsahovať informácie týkajúce sa pravidiel a lehôt na výpočet výmenného kurzu, na základe ktorého sa vypočíta výška úveru a jeho mesačné splátky, ako aj pravidlá prepočtu na cudzie meny.
- 61 V tejto súvislosti už Súdny dvor rozhodol, že hoci článok 7 ods. 1 smernice 93/13 nebráni tomu, aby členské štáty prostredníctvom právnej úpravy ukončili používanie nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov, nič to nemení na tom, že zákonodarca má v tomto kontexte povinnosť dodržiavať požiadavky, ktoré vyplývajú z článku 6 ods. 1 tejto smernice (rozsudok z 29. apríla 2021, Bank BPH, C-19/20, EU:C:2021:341, bod 77 a citovaná judikatúra).
- 62 Skutočnosť, že zmluvná podmienka bola na základe vnútroštátnej právnej úpravy vyhlásená za nekalú a neplatnú, pričom bola nahradená novou podmienkou, totiž nemôže viesť k oslabeniu takej ochrany zaručenej v prospech spotrebiteľov (rozsudok z 29. apríla 2021, Bank BPH, C-19/20, EU:C:2021:341, bod 78 a citovaná judikatúra).
- 63 Za týchto podmienok prijatie ustanovení zákonodarcom, ktoré upravujú použitie zmluvnej podmienky a prispievajú k zabezpečeniu odradzujúceho účinku sledovaného smernicou 93/13, pokiaľ ide o správanie predajcov alebo dodávateľov, nemá vplyv na práva, ktoré táto smernica priznáva spotrebiteľovi (rozsudok z 29. apríla 2021, Bank BPH, C-19/20, EU:C:2021:341, bod 79).
- 64 V dôsledku toho z pripomenutých skutočností, ako aj z bodov 50 a 52 tohto rozsudku vyplýva, že zmluvná podmienka indexácie dotknutá vo veci samej, ktorá s výhradou overení, ktoré musí vykonať vnútroštátny súd, neumožňuje spotrebiteľovi, aby kedykoľvek sám určil výmenný kurz uplatňovaný predajcom alebo dodávateľom, má nekalú povahu.
- 65 Keďže v tomto kontexte tento súd uviedol, že nemožno predpokladať, že A nekonala v dobrej viere, bude úlohou uvedeného súdu najmä preskúmať, či existuje ku škode spotrebiteľa značná nerovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán vyplývajúcimi zo zmluvy.
- 66 Toto preskúmanie sa nemôže obmedzovať iba na kvantitatívne ekonomické posúdenie spočívajúce v porovnaní jednak celkovej hodnoty transakcie, ktorá je predmetom zmluvy, a jednak nákladov, ktoré na základe tejto podmienky vznikli spotrebiteľovi. Značná nerovnováha

- totiž môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa spotrebiteľ ako strana predmetnej zmluvy nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, alebo prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú (rozsudok z 3. októbra 2019, Kiss a CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, bod 51 a citovaná judikatúra).
- 67 Po druhé vnútroštátny súd spresňuje, že v súlade s článkom 65 Občianskeho zákonníka by mohol napraviť nedostatok transparentnosti zmluvnej podmienky indexácie dotknutej vo veci samej, ktorý by mohol viesť ku konštatovaniu jej nekalej povahy, tým, že by poskytol výklad zodpovedajúci spoločnej vôli zmluvných strán.
- 68 Treba však zdôrazniť, že ak vnútroštátny súd konštatuje neplatnosť nekalej podmienky v zmluve uzavretej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, článok 6 ods. 1 smernice 93/13 sa musí vykladať v tom zmysle, že bráni pravidlu vnútroštátneho práva, ktoré dovoľuje vnútroštátnemu súdu doplniť túto zmluvu tak, že zmení obsah tejto podmienky (rozsudok z 29. apríla 2021, Bank BPH, C-19/20, EU:C:2021:341, bod 67 a citovaná judikatúra).
- 69 Ak by totiž vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, ktoré sú uvedené v takej zmluve, táto právomoc by mohla ohroziť dosiahnutie dlhodobého cieľa uvedeného v článku 7 smernice 93/13. Takáto právomoc by totiž mohla prispieť k odstráneniu odradzujúceho účinku voči predajcom alebo dodávateľom tým, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia, pričom predajcovia alebo dodávatelia by zostali v pokušení použiť tieto podmienky s vedomím, že aj keby boli vyhlásené za neplatné, vnútroštátny súd by mohol zmluvu doplniť v nevyhnutnom rozsahu s cieľom zabezpečiť záujem uvedených predajcov alebo dodávateľov (rozsudok z 29. apríla 2021, Bank BPH, C-19/20, EU:C:2021:341, bod 68 a citovaná judikatúra).
- 70 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania pritom vyplýva, že výklad zamýšľaný vnútroštátnym súdom na základe článku 65 Občianskeho zákonníka by v konečnom dôsledku viedol k zmene obsahu zmluvnej podmienky indexácie dotknutej vo veci samej, keďže by zmenil jej chápanie doplnením odkazu na „trhovú hodnotu“ cudzej meny.
- 71 Aj za predpokladu, že by výklad navrhovaný vnútroštátnym súdom zodpovedal spoločnému chápaniu predmetnej zmluvnej podmienky indexácie zmluvnými stranami pri uzatvorení ich zmluvy, čomu však, ako sa zdá, protirečia písomné pripomienky predložené uvedenými stranami na Súdnom dvore, nič to nemení na tom, že podmienka vyhlásená vnútroštátnym súdom za nekalú sa podľa článku 6 ods. 1 smernice 93/13 nesmie uplatňovať a jej obsah nemôže byť zmenený.
- 72 Iba v prípade, ak by neplatnosť nekalej podmienky nútila súd zrušiť zmluvu ako celok, čím by bol spotrebiteľ vystavený obzvlášť nepriaznivým dôsledkom, a teda penalizovaný, by vnútroštátny súd mohol nahradiť túto podmienku ustanovením vnútroštátneho práva dispozitívnej povahy (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 4. februára 2021, CDT, C-321/20, neuvverejnené, EU:C:2021:98, bod 43 a citovaná judikatúra).
- 73 Pritom však bolo rozhodnuté, že článok 6 ods. 1 smernice 93/13 bráni tomu, aby boli medzery v zmluve, ktoré boli vyvolané vypustením nekalých podmienok v nej uvedených, vyplnené len na základe vnútroštátnych ustanovení všeobecnej povahy, ktoré stanovujú, že účinky vyjadrené v právnom akte sa dopĺňajú najmä účinkami vyplývajúcimi zo zásady spravodlivosti alebo

z ustálených zvyklostí, a ktoré nie sú ustanoveniami dispozitívnej povahy ani ustanoveniami uplatniteľnými so súhlasom zmluvných strán (rozsudok z 3. októbra 2019, Dziubak, C-260/18, EU:C:2019:819, bod 62).

- 74 V prejednávanej veci však na jednej strane z návrhu na začatie prejudiciálneho konania nevyplýva, že by cieľom výkladu navrhovaného vnútroštátnym súdom bolo napraviť neplatnosť zmluvy z dôvodu, že by táto zmluva nemohla ďalej existovať bez predmetnej zmluvnej podmienky indexácie.
- 75 Na druhej strane s výhradou overení zo strany vnútroštátneho súdu sa nezdá, že by článok 65 Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje všeobecné výkladové pravidlo, bol dispozitívnym ustanovením vnútroštátneho práva.
- 76 Po tretie zásada nezáväznosti nekalej podmienky, ako je stanovená v článku 6 ods. 1 smernice 93/13, nemôže byť spochybnená úvahami týkajúcimi sa okolností, za ktorých bola predmetná zmluva uzavretá a plnená.
- 77 Súdny dvor totiž rozhodol, že s cieľom zabezpečiť odradzujúci účinok článku 7 smernice 93/13 nemôžu právomoci vnútroštátneho súdu, ktorý konštatuje existenciu nekalej zmluvnej podmienky v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice, závisieť od skutočného uplatňovania tejto podmienky (uznesenie z 11. júna 2015, Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-602/13, neuverejnené, EU:C:2015:397, bod 50).
- 78 Za týchto podmienok nemôže okolnosť, že žalobcovia vo veci samej prejavili len malý záujem v súvislosti so zmluvnou podmienkou indexácie, spochybníť zásadu spomenutú v bode 57 tohto rozsudku, podľa ktorej ak vnútroštátny súd konštatuje nekalú povahu podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, nesmie ju v súlade s článkom 6 ods. 1 smernice 93/13 uplatňovať.
- 79 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je potrebné na druhú podotázku prvej otázky a na druhú otázku odpovedať tak, že články 5 a 6 smernice 93/13 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby vnútroštátny súd, ktorý v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice konštatoval nekalú povahu podmienky zmluvy uzavretej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, vykladal túto podmienku s cieľom napraviť jej nekalú povahu, aj keby bol takýto výklad v súlade so spoločnou vôľou zmluvných strán.

O trovách

- 80 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 5 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že obsah podmienky zmluvy o úvere uzavretej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá upravuje nákupný a predajný kurz cudzej meny, v ktorej je úver indexovaný, musí umožniť riadne informovanému a primerane pozornému a obozretnému spotrebiteľovi pochopiť na základe jasných a zrozumiteľných kritérií spôsob, akým sa určuje výmenný kurz cudzej meny používaný pri výpočte výšky splátok úveru tak, aby tento spotrebiteľ mohol kedykoľvek sám určiť výmenný kurz uplatňovaný predajcom alebo dodávateľom.**
- 2. Články 5 a 6 smernice 93/13 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby vnútroštátny súd, ktorý v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice konštatoval nekalú povahu podmienky zmluvy uzavretej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, vykladal túto podmienku s cieľom napraviť jej nekalú povahu, aj keby bol takýto výklad v súlade so spoločnou vôľou zmluvných strán.**

Podpisy